

Školský vzdelávací program

ISCED 3A

gymnázium

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

I. P - III. T

Časová dotácia predmetu

Vzdelávací program z slovenského jazyka a literatúry pre prímu je spracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu s dotáciou 4 hodiny týždenne, pre terciu je spracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu s dotáciou 5 hodín týždenne.

Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry zabezpečuje rovnaký podiel poznatkov a logicko-myšlienkových a komunikatívnych činností. Činnosti sú rovnocenným štruktúrnym prvkom cieľa a obsahu ako poznatky, a to v písanej a hovorenej forme.

Dôsledne sa dbá o rozvíjanie intelektovej, mravnej a citovej stránky osobnosti žiaka.

Výchovno-vzdelávací proces smeruje k tomu, aby sa žiaci naučili interpretovať texty (jazykové prejavy, slohové útvary) hovorené a písané formulovaním podstaty obsahu textu a jeho funkcie (cieľa) predovšetkým vo forme kľúčových slov a konspektu. Vedieť efektívne využívať odborné slovníky na rozširovanie slovnej zásoby a zvyšovanie svojej jazykovej kultúry.

Výrazne a plynule čítať (spontánne) primeraný odborný alebo umelecký text, poznať a vo svojich prejavoch využívať logicko-myšlienkové činnosti, ako sú analýza a syntéza, zovšeobecnenie, porovnávanie. Vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor, kriticky hodnotiť primerane svojmu veku.

Vo všetkých svojich prejavoch vhodne uplatňovať logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet a gramatickú správnosť, spisovnosť a základné pojmy z gramatiky (morfológie a syntaxe), hláskoslovnia, spisovnej výslovnosti a pravopisu, zvukovej stránky jazyka, komunikácie, štylistiky.

Vyjadrovať sa vhodne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne, v súlade s funkciou (cieľom) prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. V diskusii ani v polemike neponížiť osobnosť partnera komunikácie, v hovorených prejavoch uplatňovať výraznú artikuláciu, spisovnú výslovnosť, techniku monológu a dialógu (zásady rétoriky): funkčné striedanie tempa a sily hlasu, dôrazu a pauzy, intonáciu viet podľa modálnosti, mimiku a gestikuláciu atď., v písaných textoch vhodne a správne používať odseky a interpunkciu, dodržiavať pravopisnú normu, tvoriť rozličné (komunikatívne frekventované) druhy textov v ústnej a písomnej forme.

Chápať a používať jazyk ako dôležitý znak národnej aj individuálnej kultúry, ako znakový systém, ako prostriedok s rozličnými funkciami: kognitívnou (poznávacou), komunikatívnou (dorozumievacou) a expresívnou (výrazovou).

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry sa spája s jazykovedou predovšetkým zameranie na komunikatívnu funkciu jazyka. Jadrom vyučovania slovenského jazyka je aktívny rozvoj vyjadrovania žiakov, ktorý sa opiera o nevyhnutné poznatky zo štylistiky a komunikácie a o všeobecnejšie poznanie systému jazyka, preto sú jazykové témy funkčne zaradené k slohovým témam.

Výber a štruktúra slohového učiva vychádza zo vzťahu slohový postup – funkčný

jazykový štýl – komunikatívna situácia, aby si žiak uvedomil dynamickosť a hybridnosť

slohových útvarov, t.j. výskyt rovnakých slohových útvarov v rozličných funkčných štýloch, ako aj výskyt niekoľkých slohových postupov v jednom útvare alebo existenciu rovnakého slohového postupu aj útvaru. Zdôrazňuje sa produktívna štylistika (tvorba), nie verbálna definícia.

Literárna výchova ako súčasť predmetu slovenský jazyk a literatúra patrí ku kľúčovým predmetom osemročného štúdia na gymnáziu. Vo významnej miere participuje na všetkých stránkach rozvoja osobnosti žiaka, a preto sa vyučuje vo všetkých ročníkoch.

Najvšeobecnejším, najúplnejším cieľom výchovy je formovanie osobnosti žiaka, ktorá sa javí ako vnútorne bohatá jednota, individualita, schopná vysokého stupňa sebauvedomenia.

Úsilie o takýto ideál autentickej a vysoko kultúrnej osobnosti sa nemôže chápať výlučne ako záležitosť školskej výchovy, pretože je výsledkom všetkých socializačných vplyvov, a navyše je aj produktom vrodenej dispozície a sebaregulačných procesov. Literárna výchova sa zúčastňuje na tomto procese ako veľmi významná zložka celého systému výchovy. Jej ciele sú sformulované tak, aby sme sa ich naplnením priblížili k ideálu žiaka, ktorý dokáže pochopiť svet v jeho celistvosti i rôznorodosti a získa schopnosť adekvátne reagovať na jeho neustále premeny.

Pomocou umenia a literatúry žiak má získať alebo si upevniť schopnosť medziľudského porozumenia a prirodzenej komunikácie, osvojiť si schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných, chápať ich potreby, myslenie, cítenie a konanie, naučiť sa identifikovať s vlastnými skupinami, ale bez pocitu nepriateľstva voči tým, ktorí stoja mimo nich, zbavovať sa predsudkov, osvojiť si schopnosť preklenúť prirodzené a kultúrne odlišnosti jednotlivcov a celých sociálnych skupín, naučiť sa cieľavedome si osvojovať pojmy ich vyvodzovaním zo skutočnosti alebo prijímaním ako hotových gnozeologických kategórií a zaraďovať ich do vlastných kognitívnych štruktúr, osvojiť si postupne logicko-myšlienkové operácie, a to najmä reprodukciu, porovnávanie a analógiu, klasifikáciu, analýzu a syntézu, indukciu a dedukciu a zovšeobecňovanie, vytvoriť si individuálny hodnotový systém, ktorý rešpektuje predovšetkým relatívne trvalé a celospoločenské hodnoty, naučiť sa kriticky hodnotiť javy okolo seba, vedieť si obhájiť svoje stanovisko za pomoci argumentov, rozvíjať svoju schopnosť tvorivo interpretovať osvojené myšlienky a produkovať vlastné, naučiť sa správne, výstižne a v prípade potreby aj esteticky účinne vyjadrovať svoje myšlienky, postoje a názory ústne i písomnou formou, vedieť citovo vyváženým spôsobom akceptovať a hodnotiť ľudí, javy a udalosti okolo seba a využívať umenie ako ich znak alebo model sveta, udržiavať svoje ambície v rovnováhe so svojimi možnosťami, zdokonaľiť sa v sebadiagnostike a sebahodnotení, využívať získané poznatky na tvorbu ideálov sveta, spoločnosti a ľudí, premieňať ich na projekty a s pomocou umenia a literatúry si budovať motivačné potenciály na ich uskutočňovanie.

Prostredníctvom literárnej výchovy si žiak osvojí základné literárnovedné pojmy naučí sa čítať umelecké literárne dielo s porozumením a získa schopnosť spojiť spontánnu analýzu diela s emocionálnym prežívaním textu.

Ciele

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva. Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je predovšetkým formovanie a rozvoj tvorivých schopností žiakov.

Utvárať komunikatívnu kompetenciu žiakov zvyšovaním úrovne ich komunikatívnych schopností v základných a vedľajších formách rečovej činnosti: v počúvaní s porozumením, čítaní, hovorení, písaní, ako aj vo výslovnosti a pravopise.

V súlade s osvojovaním lexikálnych jednotiek určených na produktívne a receptívne osvojenie a základných gramatických javov nevyhnutných na komunikáciu, osvojovaných formou poučiek a vetných modelov, získavať schopnosť porozumieť a tvoriť z gramatickej, pravopisnej a štylistickej stránky správne vety, dialógy a súvislé ústne a písomné prejavy.

Získavať zručnosť porozumieť veku a jazykovej úrovni primerané literárne texty, získavať základné zručnosti v práci s literárnym textom a v literárnej komunikácii. Postupne nadobúdať zručnosť pracovať s rozličnými príručkami a informatívnymi textami.

Paralelne s rozvíjaním komunikatívnych schopností žiakov sa rozvíjajú nasledujúce schopnosti, vôľové a charakterové vlastnosti potrebné na komunikáciu:

- sebapoznávanie, sebahodnotenie, hodnotenie žiakov triedy; vedieť prekonať prekážky, neúspech; poznanie a pozitívne hodnotenie druhých, asertívne správanie;
- tvorivosť: tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva; pretváranie textov, dialógov, fantázia pri tvorbe situácií, replík, dokončovani a dotváraní textov, vymýšľaní rozličných hier, zapájanie sa do jazykových hier;
- schopnosť spolupráce v triede, schopnosť pracovať v dvojiciach a skupinách;
- samostatnosť, pozornosť, presnosť, sústredenosť, schopnosť pracovať v správnom tempe, schopnosť správne si zadeliť čas.

Rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť v rámci jednotlivých ročníkov a zložiek predmetu. Klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením (napr. informatívne čítanie, zážitkové čítanie).

Rozvíjať tvorivé písanie ako typ tvorivého vyučovania prostredníctvom súboru motivačných príťažlivých činností s využitím skúseností, uplatnením obrazotvornosti, pozornosti a emocionálneho precítenia učiaceho sa, podnietením skúmať vlastné tvorivé možnosti a rozvíjať vlastnú sebareflexiu, ako prostriedok rozvoja komunikačných zručností prostredníctvom aktivít, ktoré v dynamickom interaktívnom procese a v prirodzenom kontexte motivujú k hre a originálnej manipulácii s jazykovým materiálom, k odhaľovaniu bohatstva jazyka a produkcii kratších textov poetického či naratívneho charakteru, ako nástroj formovania literárnej kompetencie prostredníctvom aktivít, ktoré menia čitateľa z recipienta na spolutvorcu textu, využívajúc jeho individuálny skúsenostný komplex, intuitívne umelecko-poetické cítenie a imagináciu, s možnosťou využitia a posilnenia medzipredmetových vzťahov v rámci tvorivého písania, s formou regionálnych prvkov – záujem o kultúru a kultúrnu identitu svojho národa a poznanie vlastného regiónu.

Kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- 1) Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.
- 2) Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.

- 3) Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- 4) Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- 5) Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- 6) Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- 1) Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém.
- 2) Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
- 3) Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- 1) Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- 2) Ústne prezentovať vlastný text.
- 3) Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- 4) Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
- 5) Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

- 1) Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- 2) Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu.

Komunikačné zručnosti

- 1) Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- 2) Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
- 3) Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
- 2) Recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
- 3) Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- 3) Usporiadať známe javy do tried a systémov.
- 4) Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou (jednoduchý transfer).

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Prerozprávať obsah prečítaného diela.
- 2) Odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty.
- 3) Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová.
- 4) Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.
- 5) Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.
- 6) Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela, interpretovať význam diela.
- 7) Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zdramatizovať básnický alebo prozaický text (rozprávka, bájka, povesť).
- 2) Ilustrovať umelecký text.
- 3) Napísať kratší prozaický útvar (bájka, rozprávka), básnický text, scenár.
- 4) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Pracovať s knižným fondom vo forme kartotéky a v elektronickej podobe.
- 3) Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
- 4) Budovať si vlastnú knižnicu.

Vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. „**Obsahový štandard**“ vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy), ktorému by mal žiak rozumieť a mal by ho byť schopný vysvetliť. „**Výkonový štandard**“ uvádza konkretizáciu požiadaviek na vedomosti, zručnosti a aplikácie poznatkov, predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje žiakov.

I. P

Slovenský jazyk

Zvuková rovina jazyka a pravopis

Obsahový štandard - výslovnosť de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách, hlavný slovný prízvuk

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť dané pojmy, odlíšiť interpunkčné znamienka, správne artikulovať, dodržiavať pravidlá výslovnosti, správne intonovať text.

.Významová/lexikálna rovina

Obsahový štandard – slovná zásoba, spisovné slová – nespisovné slová, neutrálne slová – citovo zafarbené slová – expresívne slová, domáce - cudzie slová, zastarané slová - nové slová, slangové slová, skratky, tvorenie slov: odvodzovaním - prípona, slovotvorný

základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov: skladaním, slovníky: výkladový, cudzích slov

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť dané pojmy, prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácie, rozčleniť slová podľa kritérií, tvoriť slová odvodzovaním a skladaním, používať slovníky.

Tvarová/morfologická rovina jazyka

Obsahový štandard – podstatné mená - konkrétne a abstraktné, piaty – zastarané oslovenie, pomnožné, rod pomnožných podstatných, prídavné mená - vzťahové, zvieracie, privlastňovacie, páví, matkin, otcov, číslovky –skloňovanie, rod, číslo pád, delenie čísloviek - určité, neurčité, násobné, slovesá - zvrtné, nezvrtné, jednoduchý a zložený tvar, plnovýznamové a neplnovýznamové, spôsoby: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací, príslovky - druhy prísloviiek: miesta, času, spôsobu, príčiny, stupňovanie prísloviiek, predložky- vokalizácia, spojky

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť a rozlíšiť dané pojmy, používať slovné druhy v komunikácii, aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní a časovaní, vie zatriediť prídavné mená a číslovky podľa delení, dodržiavať pravopis jednotlivých slovných druhov, odlišiť prídavné mená a príslovky, dodržiavať správne predložkové väzby, uplatniť zhodu medzi prídavnými a podstatnými menami, porovnať ohybné a neohybné slovné druhy, identifikovať predložky, príslovky a spojky, vysvetliť pojem vokalizácia.

Skladba

Obsahový štandard – holá a rozvitá veta, základné vetné členy - podmet - vyjadrený, nevyjadrený, prísudok – slovesný, neslovesný, vetný základ, zhoda, vetné sklady:

prísudzovací, jednočlenná veta: slovesná a neslovesná, dvojčlenná veta: úplná a neúplná

Výkonový štandard – Žiak vie tvoriť a odlišiť holú a rozvitú vetu, vyhľadať a určiť základné vetné členy vo vete, porovnať a odlišiť vetný základ od podmetu a prísudku, vysvetliť zhodu, vyhľadať a zakresliť prísudzovací sklad, vyhľadať a určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu a ich druhy.

Komunikácia a sloh

Obsahový štandard – statický opis, dynamický opis, umelecký opis charakteristika osoby, rozprávanie s využitím priamej reči - 1.osoba, 3.osoba úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, pointa, projekt- správa o riešení/ výsledku projektu ústna/písomná, tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec, diskusia – protiargument dialóg – artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika a postoj, príhovor - prítvet

Výkonový štandard – Žiak vie pochopiť formálnu stránku textu, vyjadriť súvislosť medzi nadpisom a obsahom textu, definovať spoločné a odlišné znaky jednotlivých útvarov, vyhľadať informácie a zapísať ich, s pomocou učiteľa transformovať jeden útvar do druhého, vie napísať čistopis a zapracovať identifikované chyby v kontexte, vie sa v primeranej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať, vie dodržiavať pravidlá haptiky, gestikulácie..

Literárna výchova

Všeobecné pojmy

Obsahový štandard – čitateľ/divák, text, poézia, próza, divadelná hra, umelecká literatúra, dobrodružná literatúra

Výkonový štandard – Žiak vysvetlí dané pojmy a aktívne s nimi pracuje, individuálne interpretuje text, vyhľadá informácie v texte, aplikuje literárnovedné vedomosti na literárne texty, číta s porozumením.

Literárne žánre

Obsahový štandard –bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, rozhlasová rozprávka, báj, poviedka, balada, anekdota

Výkonový štandard – Žiak definuje žánre, pozná ich podstatu, vedomosti aplikuje v literárnej komunikácii, odlíši umeleckú literatúru od náučného textu.

Štruktúra diela

Obsahový štandard - literárna postava, hlavná literárna postava, vedľajšia literárna postava, rozprávač, vonkajšia kompozícia literárneho diela: diel, vnútorná kompozícia diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie

Výkonový štandard – Žiak charakterizuje rozdiely medzi pojmami a vie ich správne vysvetliť, odlíši viazanú a neviazanú reč, vyhľadá kľúčové slová a člení text, charakterizuje postavy, vie určiť hlavné a vedľajšie,.

Štylizácia textu

Obsahový štandard – dialóg, monológ, prirôvanie, zdobenina metafora, epiteton

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť štylistické prostriedky, odlíšiť ich, vytvoriť vlastné štylistické prostriedky

Metrika

Obsahový štandard - rým – združený, striedavý, obkročný, verš

Výkonový štandard – Žiak vie odlíšiť rým a rytmus, recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu..

Tematické celky v I. P

1. Próza

1.1 Próza ako základná forma literárnej tvorby

1.1.2 Krátke formy ľudovej slovesnosti

1.1.2.1 Príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota

1.1.3 Krátka próza

1.1.3.1 Bájka

1.1.3.2 Báj

1.1.3.3. Poviedka

2. Dobrodružná literatúra

3. Divadelná hra, rozhlasová rozprávka

4. Poézia

4.1 Báseň, populárna pieseň

4.2 Balada

Učebné zdroje

Slovenský jazyk pre gymnáziá s osemročným štúdiom I.

Literárna výchova pre 1. a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom

Komunikácia a sloh pre 1. až 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom

Literárna výchova pre 6. ročník základných škôl

IKT

III.T

Slovenský jazyk

Zvuková rovina jazyka a pravopis

Obsahový štandard - vsuvka, prístavok, oslovenie, pomlčka, skratka

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť dané pojmy, správne používať a využívať vsuvku, prístavok i oslovenie, používať pomlčku a skratku.

Významová/lexikálna rovina

Obsahový štandard – Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – tvorenie slov, preberanie slov, nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia), jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania), ustálené slovné spojenie / frazeologizmus, slovná zásoba – systematizácia

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť dané pojmy, prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácie, rozčleniť slová podľa kritérií, tvoriť metaforu, metonymiu i personifikáciu, odlíšiť jednoslovné od viacslovných pomenovaní, poznávať a používať frazeologizmy, systematizovať poznatky.

Tvarová/morfologická rovina jazyka

Obsahový štandard – podstatné mená zvieracie, v mužskom rode, neživotné zakončené na –r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani, zámená - skloňovanie, základný tvar, rod, číslo, pád delenie zámen, delenie zámen osobné – základné, prívlastňovacie, opytovacie, ukazovacie, podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá – ohybný slovný druh, príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia – neohybný slovný druh

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť a rozlíšiť dané pojmy, používať slovné druhy v komunikácii, aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní a časovaní, vie zatriediť zámená podľa delení, dodržiavať pravopis jednotlivých slovných druhov, odlíšiť zámená od prídavných mien, dodržiavať správne predložkové väzby, identifikovať predložky, príslovky, spojky, častice, citoslovčia, porovnať ohybné a neohybné slovné druhy.

Skladba

Obsahový štandard – základné vetné členy podmet - vyjadrený, nevyjadrený, prísudok – slovesný, neslovesný, vetný základ, jednočlenná veta: slovesná a neslovesná, dvojčlenná veta: úplná a neúplná, rozvitá veta s viacnásobným vetným členom, vedľajšie vetné členy predmet, príslovkové určenie miesta, času, spôsobu, príčiny, prívlastok zhodný, nezahodný, prístavok

Výkonový štandard – Žiak vie vyhľadať a určiť základné vetné členy vo vete, porovnať a odlíšiť vetný základ od podmetu a prísudku, vyhľadať a určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu a ich druhy, určiť druhy viet, vetu s viacnásobným vetným členom, určiť vedľajšie vetné členy a ich druhy, nájsť prístavok.

Komunikácia a sloh

Obsahový štandard – statický opis, dynamický opis, umelecký opis, odborný opis charakteristika osoby, úradný/štruktúrovaný životopis, úradný list, súkromný list prihláška, dôkaz, projekt, správa o riešení/ výsledku projektu ústna/písomná, tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec, slávnostný príhovor, prejav, komunikačná situácia, efektívna komunikácia, asertívna komunikácia, dialóg, odosielateľ, prijímateľ

Výkonový štandard – Žiak vie pochopiť formálnu stránku textu, vyjadriť súvislosť medzi nadpisom a obsahom textu, definovať spoločné a odlišné znaky jednotlivých útvarov, vyhľadať informácie a zapísať ich, s pomocou učiteľa transformovať jeden útvar do druhého, vie napísať čistopis a zapracovať identifikované chyby v kontexte, vie sa v primeranej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať, vie dodržiavať pravidlá haptiky, gestikulácie..

Literárna výchova

Všeobecné pojmy

Obsahový štandard – literatúra faktu, vedecko - fantastická literatúra, populárnovedecká literatúra

Výkonový štandard – Žiak vysvetlí dané pojmy a aktívne s nimi pracuje, individuálne interpretuje text, vyhľadá informácie v texte, aplikuje literárnovedné vedomosti na literárne texty, číta s porozumením.

Literárne žánre

Obsahový štandard – epika, dráma, lyrika prírodná, ľúbostná, spoločenská, reflexívna, román detektívny, dobrodružný, biografický, historický, dievčenský vo forme denníka, modlitba, aforizmus

Výkonový štandard – Žiak definuje žánre, pozná ich podstatu, vedomosti aplikuje v literárnej komunikácii, odlíši umeleckú literatúru od náučného textu.

Štruktúra diela

Obsahový štandard - kompozícia literárneho diela vonkajšia, vnútorná kompozícia literárneho diela

Výkonový štandard – Žiak charakterizuje rozdiely medzi pojmi a vie ich správne vysvetliť, odlíši viazanú a neviazanú reč, vyhľadá kľúčové slová a člení text, charakterizuje postavy, vie určiť hlavné a vedľajšie..

Štylizácia textu

Obsahový štandard – metonymia, básnická otázka

Výkonový štandard – Žiak vie vysvetliť štylistické prostriedky, odlíšiť ich, vytvoriť vlastné štylistické prostriedky

Metrika

Obsahový štandard - veršový systém sylabický

Výkonový štandard – Žiak vie odlíšiť veršový systém sylabický, recitovať básneň.

Učebné zdroje

Slovenský jazyk pre gymnáziá s osemročným štúdiom I. a II.

Literárna výchova pre 1. a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom

Komunikácia a sloh pre 1. až 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom

Literárna výchova pre 7. ročník základných škôl

IKT

Rozširujúce učivo

Vzhľadom na časovú dotáciu školský vzdelávací program preberá štátny vzdelávací program a nemá rozširujúce učivo.

Prierezové témy/ medzipredmetové vzťahy

Slovenský jazyk a literatúra patri do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia spolu s cudzími jazykmi a tvorivým písaním. Medzipredmetové vzťahy sa budú týkať hlavne dejepisu, estetickej, etickej, výtvarnej, hudobnej a náboženskej výchovy.

Medzipredmetové vzťahy budeme rozvíjať aj prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu – e-maily, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod. a tiež organizovaním exkurzií a rôznych súťaží.

Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Netradičnými formami vyučovania by mohlo byť projektové vyučovanie s využitím medzi predmetových vzťahom v literatúre - kultúrny program k Dňu matiek. V jazykovej zložke tvorivosť a štylistické kompetencie sa môžu realizovať pri tvorbe triednych nástenných novín, tvorbe triedneho časopisu alebo knihy.

Hodnotenie predmetu

Predmet sa hodnotí podľa Zásad hodnotenia a klasifikácie na školský rok 2010/2011 podľa vyhlášky MŠ č. 231 z roku 2009.

Odporúčania pre vyučovanie/Zásady a odporúčania

Posilniť čitateľskú gramotnosť v rámci jednotlivých ročníkov a zložiek predmetu. Klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj na vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením (napr. informatívne čítanie, zážitkové čítanie). Zdrojom sú konkrétne texty podľa rozhodnutia učiteľa, pričom je dôležité využívať veku primerané vecné a umelecké texty z rôznych oblastí, napr. texty z médií v rôznych štýloch.

Získať žiakov pre čítanie umeleckej literatúry a tak sa podieľať na intelektuálnom, citovom a mravnom rozvoji žiakov, na ich komplexnom harmonickom rozvoji.

Podstatné je využiť a posilniť medzipredmetové vzťahy v rámci čitateľskej gramotnosti.

Posilniť tvorivé písanie v rámci jednotlivých zložiek s využitím medzipredmetových vzťahov a regionálnych prvkov.

Posilniť ústny prejav v rámci jednotlivých zložiek formou diskusií, argumentovania na aktuálnu tému, dramatizácie, dramatických výstupov, scénok, formou dialógu, interview.

Odporúčame vyjasniť hlavne status a štylistickú hodnotu týchto vyjadrovacích prostriedkov. K tomu je potrebné rozvíjať spôsobilosti v používaní slovníkov, príručiek ako aj iných prameňov.

Posilniť komunikatívnu kompetenciu žiakov, aby kultivovane zvládli každú komunikatívnu situáciu, a to z hľadiska štýlových vrstiev, funkčných jazykových štýlov, slohových postupov a jazykových funkcií. Zámerom učiteľa bude aplikovať postupy a metódy, ktoré kladú dôraz na aktívny prístup žiakov v procese hľadania, objavovania a vytvárania poznatkov. Je to proces v ktorom sa má uplatniť žiakova vlastná činnosť, ktorá môže byť individuálna alebo kolektívna (kooperatívna) a ktorá v súlade so skúsenosťami a pod vedením učiteľa žiakom umožní získanie nových poznatkov, ale zároveň aj radosť z procesu poznávania. Má vytvárať možnosti na prácu v malých vzájomne prepojených skupinách ako aj priestor na diskusiu, dramatizáciu a tvorivosť v rámci celej triedy.

Posilniť kladný postoj žiakov k spisovnému jazyku ako nevyhnutnému základu jazykovej kultúry a k národnému jazyku ako dôležitej zložke národnej kultúry a s tým súvisí aj rešpektovanie iných národných jazykov.

Tematický výchovno-vzdelávací plán

Slovenský jazyk – I. P /66 hod./

Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Zopakovať základné učivo z prímy	Úvodná hodina	1	poznávacie	základné pojmy z jazyka, slohu a literatúry z prímy	vstupný test
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. Naučiť formulovať a riešiť problémy pri využívaní pravopisných pravidiel. V komunikačnej situácii naučiť žiakov tolerovať odlišnosti jazykového prejavu jednotlivcov.	Zvuková rovina jazyka a pravopis	3	poznávacie intrapersonálne komunikačné	výslovnosť de/di, te/ti, ne/ni, le/li v cudzích slovách hlavný slovný prízvuk interpunkčné znamienka - čiarka, úvodzovky, pomlčka	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy, odlíšiť interpunkčné znamienka, - správne artikulovať, - dodržiavať pravidlá výslovnosti, - správne intonovať text.
Preveriť vedomosti.		1			Ústne a písomné cvič., diktát č.1
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. V komunikačnej situácii viesť žiakov k tvorivému mysleniu a prehľbovať spôsobilosť ho uplatňovať. Vytvárať vlastný hodnotový systém a identitu.	Významová rovina jazyka	4	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	slovná zásoba spisovné slová – nespisovné slová neutrálne slová – citovo zafarbené slová – expresívne slová domáce - cudzie slová zastarané slová - nové slová slangové slová skratky tvorenie slov: odvodzovaním - prípona - slovotvorný základ - základové slovo - odvodené slovo tvorenie slov: skladaním slovníky: výkladový, cudzích slov	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy, - prispôsobiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácie, - rozčleniť slová podľa kritérií, - tvoriť slová odvodzovaním a skladaním, - používať slovníky.

<p>Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov. Usporiadať známe javy do tried a systémov. Naučiť správne požívať pojmy, skloňovať, časovať, stupňovať, porovnať odlišnosti skloňovania. V komunikačnej situácii viesť žiakov k správne mu využívaniu získaných poznatkov. Vyjadrovať sa stručne, jasne a konkrétne. Rozvíjať pozitívny k materinskému jazyku.</p>	<p>Morfologická rovina jazyka</p>	<p>10</p>	<p>poznávacie komunikačné</p>	<p>podstatné mená – konkrétne a abstraktne – piaty – zastarané oslovenie – pomnožné – rod pomnožných podstatných prídavné mená – vzťahové, zvieracie, prívlastňovacie – pávi, matkin, otcov číslovky – skloňovanie – rod, číslo pád – delenie čísloviek – určité, neurčité, násobné slovesá – zvrtné, nezvrtné – jednoduchý a zložený tvar – plnovýznamové a neplnovýznamové – spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací príslovky – druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny – stupňovanie prísloviak predložky- vokalizácia spojky</p>	<p>Žiak vie: - vysvetliť a rozlíšiť dané pojmy, - používať slovné druhy v komunikácii, - aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní a časovaní, - vie zatriediť prídavné mená a číslovky podľa delení, - dodržiavať pravopis jednotlivých slovných druhov, - odlíšiť prídavné mená a príslovky, - dodržiavať správne predložkové väzby, - uplatniť zhodu medzi prídavnými a podstatnými menami, - porovnať ohybné a neohybné slovné druhy, - identifikovať predložky, príslovky a spojky, - vysvetliť pojem vokalizácia.</p>
		<p>4</p>			<p>testy, kontrolný diktát č. 2, 3</p>
<p>Naučiť žiakov odlišiť všetky druhy viet a samostatne ich tvoriť v rôznych komunikačných situáciách.</p>	<p>Syntaktická rovina</p>	<p>8</p>	<p>poznávacie komunikačné</p>	<p>holá a rozvitá veta základné vetné členy - podmet - vyjadrený, nevyjadrený - prísudok – slovesný, neslovesný</p>	<p>Žiak vie: - tvoriť a odlišiť holú a rozvitú vetu, - vyhľadať a určiť základné vetné členy vo vete, - porovnať a odlišiť vetný základ</p>

				vetný základ zhoda vetné sklady: prisudzovací jednočlenná veta: slovesná a neslovesná dvojčlenná veta: úplná a neúplná	od podmetu a prísudku, - vysvetliť zhodu, - vyhľadať a zakresliť prisudzovací sklad, - vyhľadať a určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu a ich druhy.
Preveriť vedomosti.		2		test , diktát č.4	
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. Podnecovať žiakov k utváraniu vlastného názoru a schopnosti argumentovať. Naučiť žiakov logicky postupovať pri usporiadaní a tvorbe výpovede, v súlade s komunikačnou situáciou využívať vhodné jazykové prvky. Viesť ku kritickému hodnoteniu kvality ústneho a jazykového prejavu Prehľbovať schopnosť kooperácie, empatie a schopnosť učiť sa sám aj v skupine.	Sloh	10	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	statický opis , dynamický opis, umelecký opis charakteristika osoby	Žiak vie: - pochopiť formálnu stránku textu, vyjadriť súvislosť medzi nadpisom a obsahom textu, - definovať spoločné a odlišné znaky jednotlivých útvarov, - vyhľadať informácie a zapísať ich, - s pomocou učiteľa transformovať jeden útvar do druhého, - vie napísať čistopis a zapracovať identifikované chyby v kontexte, - sa v primeranej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať, - vie dodržiavať pravidlá haptiky, gestikulácie.
		7		rozprávanie s využitím priamej reči - 1.osoba, 3.osoba - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie pointa	
		4		projekt správa o riešení/ výsledku projektu ústna/písomná tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec	
		5		diskusia – protiargument dialóg – artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika a postoj príhovor - prívet	
Preveriť vedomosti		6			kontrolná práca - 2
Zopakovať vedomosti zo sekundy		1			výstupný test - 1

Literárna výchova – I. P /66hod./

Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Zopakovať vedomosti z prímy	Úvodná hodina	1	poznávacie	základné pojmy z literatúry z prímy	
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť. Rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť. Poznávať štylistickú hodnotu jednotlivých útvarov.	Všeobecné pojmy	5	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	čitateľ /divák text poézia próza divadelná hra umelecká literatúra dobrodružná literatúra	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy a aktívne s nimi pracovať, - individuálne interpretovať text, - vyhľadať informácie v texte, aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty, - čítať s porozumením.
Odlíšiť žánre a poznať druhy jednotlivých žánrov, vytvárať pozitívny vzťah k vlastnému národu, rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu a fantáziu. Sformulovať vlastné hodnotenie a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vytvárať pozitívny vzťah k ostatným skupinám, prehľbovať empatiu a toleranciu.	Literárne žánre	6+1	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	bájka	Žiak vie: - definovať žánre, - poznať ich podstatu, vedomosti aplikovať v literárnej komunikácii, - odlíšiť umeleckú literatúru a náučný text
		4+1		báseň populárna pieseň	
		2		príslovie porekadlo pranostika	
		3		rozhlasová rozprávka	
		6+1		báj	
		10		poviedka	
		5+1		balada	
		1		anekdota	

Preveriť vedomosti					testy /4/
Vedieť sa správne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovať v praktickom živote. Vedieť sa orientovať v miestnej knižnici. Vedieť analyzovať umelecký text, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť.	Štruktúra diela	6	poznávacie komunikačné intrapersonálne	literárna postava: hlavná literárna postava, vedľajšia literárna postava, rozprávač: ja -forma, on – forma	Žiak vie: - charakterizovať rozdiely medzi pojmami a vie ich správne vysvetliť, - odlíšiť viazanú a neviazanú reč, - vyhľadať kľúčové slová a členiť text, - vie charakterizovať postavy, určiť hlavné a vedľajšie
		4		vnútorná kompozícia diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie	
		1		vonkajšia kompozícia: diel	
Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty. Rozvíjať tvorivé zručnosti žiaka.	Štylizácia textu	6	poznávacie intrapersonálne	dialóg monológ prirovnanie zdrobnenina metafora epiteton	Žiak vie: - vysvetliť štylistické prostriedky, - odlíšiť ich, - vytvoriť vlastné štylistické prostriedky
Analyzovať umelecký text. Rozvíjať tvorivé zručnosti žiaka.	Metrika	2	poznávacie intrapersonálne	rým: združený, striedavý, obkročný verš	Žiak vie: - odlíšiť rým a rytmus, - recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu

Tematický výchovno-vzdelávací plán

Slovenský jazyk – III. T /66 hod./

Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Zopakovať základné učivo zo II.S	Úvodná hodina	1	poznávacie	základné pojmy z jazyka, slohu a literatúry z II.S	vstupný test
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. Naučiť formulovať a riešiť problémy pri využívaní pravopisných pravidiel. V komunikačnej situácii naučiť žiakov tolerovať odlišnosti jazykového prejavu jednotlivcov.	Zvuková rovina jazyka a pravopis	4	poznávacie intrapersonálne komunikačné	vsuvka, prístavok, oslovenie pomlčka, skratka	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy, - správne používať a využívať vsuvku, prístavok i oslovenie, - používať pomlčku a skratku.
Preveriť vedomosti.		1			Ústne a písomné cvič., diktát č.1
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. V komunikačnej situácii viesť žiakov k tvorivému mysleniu a prehľbovať spôsobilosť ho uplatňovať. Vytvárať vlastný hodnotový systém a identitu.	Významová rovina jazyka	12	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	Spôsoby obohacovania slovné zásoby – tvorenie slov, preberanie slov nepriame pomenovania (metafora, metonymia, personifikácia) jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania) ustálené slovné spojenie / frazeologizmus slovná zásoba - systematizácia	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy, - prispôsobiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácie, - rozčleniť slová podľa kritérií, - tvoriť metaforu, metonymiu i personifikáciu, - odlišiť jednoslovné od viacslovných pomenovaní, - poznávať a používať frazeologizmy, - systematizovať poznatky.

<p>Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov. Usporiadať známe javy do tried a systémov. Naučiť správne používať pojmy, skloňovať, časovať, stupňovať, porovnať odlišnosti skloňovania. V komunikačnej situácii viesť žiakov k správne mu využívaniu získaných poznatkov. Vyjadrovať sa stručne, jasne a konkrétne. Rozvíjať pozitívny k materinskému jazyku.</p>	<p>Morfologická rovina jazyka</p>	<p>20</p>	<p>poznávacie komunikačné</p>	<p>podstatné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvieracie, v mužskom rode - neživotné zakončené na -r, -l, . - cudzie nesklonné, - skloňovanie podstatného mena pani <p>zámená</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňovanie, - základný tvar - rod, číslo, pád - delenie - osobné – základné, prívlastňovacie - opytovacie, - ukazovacie <p>podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá – ohybný slovný druh príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia – neohybný slovný druh</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť a rozlíšiť dané pojmy, - používať slovné druhy v komunikácii, - aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní a časovaní, - vie zatriediť zámená podľa delení, - dodržiavať pravopis jednotlivých slovných druhov, - odlíšiť zámená od prídavných mien, - dodržiavať správne predložkové väzby, - identifikovať predložky, príslovky, spojky, častice, citoslovčia, - porovnať ohybné a neohybné slovné druhy.
		<p>5</p>			<p>testy, kontrolný diktát č. 2, 3</p>
<p>Naučiť žiakov odlišiť všetky druhy viet a samostatne ich tvoriť v rôznych komunikačných situáciách. Ovládať určovanie vedľajších vetných členov. Využiť poznatky v písomnom i ústnom prejave.</p> <p>Preveriť vedomosti. Zopakovať vedomosti zo sekundy.</p>	<p>Syntaktická rovina</p>	<p>20</p>	<p>poznávacie komunikačné</p>	<p>základné vetné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmet - vyjadrený, nevyjadrený - prísudok – slovesný, neslovesný <p>vetný základ</p> <p>jednočlenná veta: slovesná a neslovesná dvojčlenná veta: úplná a neúplná rozvitá veta s viacnásobným vetným členom</p> <p>vedľajšie vetné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> - predmet - príslovkové určenie miesta, času, spôsobu , príčiny - prívlastok zhodný a nezhodný <p>prístavok</p> <p>test, diktát č.4 výstupný test</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhľadať a určiť základné vetné členy vo vete, - porovnať a odlišiť vetný základ od podmetu a prísudku, - vyhľadať a určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu a ich druhy, -určiť druhy viet, vetu s viacnásobným vetným členom, - určiť vedľajšie vetné členy a ich druhy, - nájsť prístavok.
		<p>2 1</p>			

Komunikácia a sloh	III.T- 33 hod.				
<p>Naučiť správne používať pojmy, prakticky ich uplatniť v písomnom a ústnom prejave. Podnecovať žiakov k utváraniu vlastného názoru a schopnosti argumentovať. Naučiť žiakov logicky postupovať pri usporiadaní a tvorbe výpovede, v súlade s komunikačnou situáciou využívať vhodné jazykové prvky. Viest' ku kritickému hodnoteniu kvality ústneho a jazykového prejavu. Prehlbovať schopnosť kooperácie, empatie a schopnosť učiť sa sám aj v skupine.</p>	Sloh	13	<p>poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne</p>	<p>statický opis , dynamický opis, umelecký opis, odborný opis charakteristika osoby úradný/štruktúrovaný životopis úradný list súkromný list prihláška</p>	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopiť formálnu stránku textu, vyjadriť súvislosť medzi nadpisom a obsahom textu, - definovať spoločné a odlišné znaky jednotlivých útvarov, - vyhľadať informácie a zapísať ich, - s pomocou učiteľa transformovať jeden útvar do druhého, - vie napísať čistopis a zapracovať identifikované chyby v kontexte, - sa v primeranej komunikačnej situácii plynule a zrozumiteľne vyjadrovať, - vie dodržiavať pravidlá haptiky, gestikulácie.
		1		dôkaz	
		4		<p>projekt správa o riešení/ výsledku projektu ústna/písomná tabuľka: názov, hlavička, riadok, stĺpec</p>	
		3		slávnostný príhovor prejav	
		6		<p>komunikačná situácia efektívna komunikácia asertívna komunikácia dialóg odosielateľ prijímateľ</p>	
Preveriť vedomosti		6			kontrolná práca - 2

Literárna výchova – III.T /66hod./

Cieľ	Téma	Počet hodín	Kompetencie	Vzdelávací štandard	
				Obsahový štandard/obsah	Výkonový štandard
Zopakovať vedomosti z II.S	Úvodná hodina	1	poznávacie	základné pojmy z literatúry z II. S	
Naučiť správne požívať pojmy, prakticky ich uplatniť. Rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť. Poznávať štylistickú hodnotu jednotlivých útvarov.	Všeobecné pojmy	10	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	literatúra faktu vedecko - fantastická literatúra populárnovedecká literatúra	Žiak vie: - vysvetliť dané pojmy a aktívne s nimi pracovať, - individuálne interpretovať text, - vyhľadať informácie v texte, aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty, - čítať s porozumením.
Odlíšiť žánre a poznať druhy jednotlivých žánrov, vytvárať pozitívny vzťah k vlastnému národu, rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu a fantáziu. Sformulovať vlastné hodnotenie a podložiť svoje stanovisko argumentmi. Vytvárať pozitívny vzťah k ostatným skupinám, prehlbovať empatiu a toleranciu.	Literárne druhy a žánre	10	poznávacie komunikačné intrapersonálne interpersonálne	epika dráma lyrika - prírodná - ľúbostná - spoločenská - reflexívna	Žiak vie: - definovať žánre, - poznať ich podstatu, vedomosti aplikovať v literárnej komunikácii, - odlíšiť umeleckú literatúru a náučný text.
		3		modlitba	
		20		román - detektívny - dobrodružný - biografický - historický - dievčenský - vo forme denníka	
		3		aforizmus	
Preveriť vedomosti		3			testy
Vedieť sa správne	Štruktúra diela	4	poznávacie	kompozícia literárneho diela	Žiak vie:

vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovať v praktickom živote. Vedieť sa orientovať v miestnej knižnici. Vedieť analyzovať umelecký text, rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť.			komunikačné intrapersonálne	vonkajšia, vnútorná kompozícia literárneho diela	- charakterizovať rozdiely medzi pojmami a vie ich správne vysvetliť.
Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty. Rozvíjať tvorivé zručnosti žiaka.	Štylizácia textu	6	poznávacie intrapersonálne	metonymia básnická otázka	Žiak vie: - vysvetliť stylistické prostriedky, - odlíšiť ich, - vytvoriť vlastné stylistické prostriedky
Analyzovať umelecký text. Rozvíjať tvorivé zručnosti žiaka.	Metrika	6	poznávacie intrapersonálne	veršový systém sylabický	Žiak vie: - odlíšiť veršový systém sylabický, - recitovať báseň, pričom rešpektuje rytmickú usporiadanosť básnického textu